

**Իմ գաղափարակիցներն են : Ես ուրիշ ընկեր-
ներ չեմ ճանաչում :**

ՍՆՃՆԵՐԻՈՒՄ. Բայց այդ աղան աչն չասաց,
ինչ-որ դու այստեղ, մի ժամ առաջ: Երբ
դռները մօտից լսեցի քո վճճը մօրդ հետ, երբ
սակնջիս հառան քո կրակոտ խօսքերը, յա-
վըրդապուհների, ուզում էի յարձակուել քեզ
վրա, գրկել, համբուրել: Դու անցար քո
նրեանկը եւ ես ասացի, « ահա իմ զաւակը .
ահա իմ իսկական ժառանգը : »)

Արաւսեւ . Ինչի՞ մասին էին իմ խօսքերը,
հայր :

Սեմեմբերիւմ . Մեր վեհ գործի մասին , այդպէս չէ :

Արաւսէս . Ձեր վեհ գործը մերը չէ , իսկ
մեր գործով դու չես կարող յափառակուիլ :
Սեցեմբերիւ . Ուրեմն , մենք ովքե՞ր ենք ,
դու եւ ես :

Արաւսէս . (Սաղը) Դու եւ ես , հայր , բո-
լորովին տաքեր աստուածներ ենք պաշտում:
Սեճեմբերիւ . (Բռնեղով ուղղու օձիքը) Հա՛յ,
ես դու . թէ չէ . . .

Արաւեսէ . Եւ ազգութիւն չեմ ընդունում :
Սեմեմբերիմ . (Բաց թողնելով Արտաշիսի օձի-
քը , ձեռք յեկում է արողի մեջքին եւ քարձ
ու զոռոյտուն ձայնով) Անիծութս դու :

Բոլորը . (Բենի խորհից ապշած նայում են):

Կ Ա Ր Ա Գ Ո Յ Ր

(1) $\frac{1}{2} \log \frac{1}{2} = -\frac{1}{2} \log 2$

B F T Q

Առաւօտ եւ . լուսամուտին փակ փեղկէն
Կը ստորկիւր մտօք սենեակիս մէջ արեւն
Եւ ճաքիկներէ ճաղցնէր . երբ ա՛յն ժամուն
Ուր ի՞նչ սօղո՛ իռնը բիբէն՝ աւելի՞
Թօթիւ ու խզղոր , կանցնեցաւ անոր՝ մօս
Ու ճաղցեալ երեսս բացաւ եւս մտնո՛ւր՝
Որ ի՞նչի՞ ճա՛խ առաջին եւր տորկեցաւ ,
Ու ի՞նչ քողոց արցունքներու մէջ յեռա՛ :
Ի՞նչի՞ միտաւ չէր երեսաւ , թայց զթաւս ,
Եւ ի՞նձ քաւա ճառաւելոյդ . կ'ապրի՞ս ղուն ,
Ու ի՞նչ պահե՛ն յիշատակ մո՛ր՝ ու ի՞նչ

Մեր մասին: Ի՞նչպես եւ ուրի՜ն կուզաս, ո՞վ Գողեզկութիւնս պիտուն, բո՛ւ: Ո՞ն, ո՛րքան, Ո՛րքան լացի ինչ ու կու ինչ. եւ չէի հարծեր որ զայն իմանայիր պիտի դուն, եւ ա՛ս՝ իմ ցաւը կը գործէր ւախի՞ր Անկիւնիքաւ. բայց զո՞ւրեք պիտի թողո՞ւս զիս Գործակա՞ն, եւ շատ կը վախճնի, արդ թէ՛ ինձ. Ի՞նչ անցաւ հոս զլիւեղ. դուն այն առչի՛ցն ես, եւ ի՞նչ բան ինչ կը քրթիւրցնէ ներսայնի: Գըրաւ միակը մտաւգօցին, քաւ ճէ, Ու կը պատէ քո՛ւնը զայն, եւ մեռած եմ, Ու դուն՝ արդ՝ շատ ամիս կ'ընէ՛ր՝ հետաք զիս Վերջին անգամ: Ի լուր ատանք՝ ցաւ մ'ամոնէս կաւորքոյ նմե՛ց: Ճարտեղեցից ապա ճէ:

Մեռայ մաղիկ հաստակիս մէջ, կեանքն երբոր է՝ ւախի՞ր՝ անուռ, ու սիւրբ չէ՛ր գէտ Ստուգած թէ՛ գու՛ր է մարդկային անէ՛ր յոյս: Հէ՛կ մահացուն պէտ՛ անի՛ր շատ վաղելու, Լճիզակոյ զայն՝ ու զճնճն ամէն ճազմապէ՛ Պի՛տ՝ ապա՞ւ. բայց անախի՛ր է մամո՛ն երբ երհեստարդ հաստակին մէջ կը հոսնի՛ր. եւ է դրո՛նէ հակասադիրս յայն յոյսին՝

Ու հոռիակ օսալ կը շիչանայ: Անեղ՛րդ է զիսեմալ ի՞նչ որ կը ծածկէ բրնձիւրիւնն Անփորձեմի՛ն կեանքն, եւ շատ ւախի՛ր Կ՛արժէ կոյր բան թէ իսակ զիտւրիւնն: Ո՞ն, ատաքաթա, ո՞ն սիրելի, լուռ կեցիր, Լքո՛ւ՛, բո՛ւ եւ, զի դուն հոս խօսւե՛տոյ զը բըրբըլաւ սիրտը. մեռա՛ւ՝ եւ ինքեմ, Ո՞վ սիրտակի իմ, ու ես եւմ լննացմի եւ զքրտա՛ծ էր երկինքն ու հո՛ւտի քրթիւրցնէր Այլ սրտաքաւը, քննու՛ն մարմինը կըրէ՛ր, Ու մնաւ ամբողջ իմ եղկի՛ն այս պատմո՛ն: Ո՞ն, եւ քանի՛ր քանի՛ր՝ անցա՛ւ որ կըրկին Կը միսաւած թէ չես տալի՛ր դուն այլեւա՛

Հեռաւայլ չեմ կարող: Ո՞ն, ո՞ն, ի՞նչ բան է Այն գըր մեմ ման կը կոչէ՛ն. այժօր փորձով Կարեմայի՛ր՝ իմանալ զայն, եւ զուխս ճէ՛ Բախտին ժպիտի մշուցնցնէրէն զպպէ. Ի՛մ երհեստարդ. բայց կը պաշտի կը կորսուի երհեստարդ հաստակս հանգրայն ծերութեան:

Գըրա՛նորքով ծերութեան, եւ ատկայն ի՛նձ հեռու է շատ. բայց իմ մաղիկ կեանքն Անկէ՛ շատ ի՛նչ կը տարբեր: Ծնո՛ւ՛ն, քաւա, Երկուցնիս ալ տառաւա՛րի. մեք երկնցին Ձքովոյեցաւ երչանկութիւնն, ու կեանքն Հեռացաւ մեր թաղապանքով: Արդ ի՛նչ եմ, յարեցի, այս արցունքով ու դժմա ալ եմ դպալուելոյ Ըօղեք մահաւորքոյն համար, Ու կը կըրէ՛ պնասլի օրք մ՛, քա՛կ՝ ինձ, Սիրոյ եւ կամ զաքթի կայծծիկ սը երբե՛մ՝

Մի՛նջ կ'ապարի՛ր՝ հոս սրտիդ մէջ վառեցա՛ւ Հանդիպլ քրտուս սիրամարիկ: Այն ատեն Կ'անցնէիր եւ զեղերէն ու օրեք

Անյուսութեամբ եւ յոտալով . իսկ այսօր Սիբեա բնորոշայն տառախոյսով կը յոգնի : Եթէ օրիշուր կեանքն քոնէ մէկ անգամ ծաւ պատանեց ինչ , կ'աղայեմ , մի՛ ծածկէ , եւ բող սփռիլ զիս զոնէ այս յիշատակն , Արդ որ զողջան ապաղան մեր օրերուն : Եւ նէ . Սիփոնէ , ո՛վ վասարախս , եւ զքրով Ազան չեղայ հանդէպ ինչ միջկ կ'աղարէի , Հիմա՛կ ալ չեմ , զի էի ե՛ս ալ բրտաւառ : Այս չարաբաստ ժողկան վրայ մի՛ զանգատի : Մեր չուառութեանց եւ զիս այրող . զոչեցի , Սիրոյն համար , երեսասարդ հասակին Քաղցը անուճով ու մեր կենցանին կոտորած Յոյսին համար , թոյլ տուր ինձ , ո՛վ սիրունի Որ բռն ձեռնիդ զբաշխի : Եւ նէ զայն ինձի Կը կարկառէր քաղցրասարդուր արածածաճով : Մինչդեռ ես զայն համբոյրներով կը ծածկեմ , Ու բաբայաւուն տաղանապալից քաղցրութեամբ Կը սեղմեմ զայն բառուն ծոցիս , բռնիմով Կը տոյրին ղէմքս ու կուրծիս , ու կը մնայ Չայիքս կոկորդս , եւ հանդէպ իմ հայտնամիտ Կը բեկանի յոյսն : Յետքն եւ իր այլերն Այլերուս մէջ գորովագին սեւեռած , Արդ կը մտնա՞ս , բաւա ինձ , ո՛վ սիրական , Որ ես գեղէ մերկ կողոպտուս եմ մնացած : Ու դուն գո՛ւր , ո՛վ վասարախիս , զուր սիրով Կը տոյրիս , կը զօրիս : Արդ մնաս բարո՛վ Առ յաւէ . մեր նէ մարմիններն ու մտքներն Իսպառաքալուր բաժնուած են : Ինձ համար Դուն չես ապրիր ու պիտի բնաւ չապրիս ա՛լ , Բախթ փլուրեց հուսանքս որ ինձ երկունքար : Ուզելով այն առեմ գոչել տալուսպէս , Ու նուաղելով , 'ւ անմիջիկօր արցունով Բիրբեռ ուռած՝ թօքուցի իմեքս զլլիւտ : Եւ սակայն նէ աչկերուս մէջ կը մրնար , եւ արեւուն շառալիւն մէջն անգոստ՝ Ես զայն սեւեռել կը կարծէի տակաւին :

ԼԷՈՐԱՐՏԻ

Քարգմ. Զ. ԱՐԱԷՆ ՂԱԶԻԿԵԱՆ

... Ա Հ Բ Ի Ի Բ Ը Լ Ո Յ Ս Ի Ն

Դուն կը փայլիս մեծութեամբ
Եւ զստեղծութեամբ հոգեւոր :
ԲԻԳ - ՎԷՏԱ

Կ'երթամ աղբի՛ր լոյսին ...
Ուղին երկար է , սպարկուած է ուղին
Կաթմարեմով , ցանկաւած՝ մուրի փուշերով .
Ուղին եղ է նաւազայթի մ'անագունակ :
Անկէ կ'ելլեմ ինձով զոգրոյ ծունկերուս ,
Եւ ծունկերե՛ս՝ զոր գամեցին եղբայրներս՝

Արիւնքս տա՛կ կը բրդիլի .
Հեւնք է կուրծիս , քարիքներուս վրայ փոշին .
Սիրքս սափոնք է դասարկ ,
Ու ես կ'երթամ ղէպ ի աղբի՛ւր լոյսին . . .
Լոյսն աղուր է բարձրութեան մէջ հոտանաւ ,
Ռոնգահոնկին մէջ՝ արդար .
Օր մ'ես սեայ էութենէն մասք մը սուրբ
Մօրս հողոյն մէջ հանգնալուս , եւ ցարած
Մեր զիւրակին մէկ հրծեայն հերոսին
Հողակոյսին վրայ դալար :
Միջօրէին զայն սեայ՝
Որ երեւմ մեծ քիթեռնիկի մ'ըսպիտակ
Կը րալէր զաղջ պատուհանիս քարին վրայ ,
Որ մայրերէն կամ աղծապիղծ համբայէն
Ներողամիտ զքրութեամբ
Կը հոսէ նոր կրքուած կաթի մը պէս եղի ,
Որ իրիկունն հորիզոնէ հորիզոն
Կ'երիզանար գետնու պէս յակընթի
Կամ կը կազմէր երկինքներուն վրայ խաղաղ
Անբրական տաղանքներ՝ որոնց մէջ
Կը բրնկէին նուեռաճար կրգեակներ :
Չայն ես սեայ , եւ հողոյս մէջ արքնցաւ
Փանդալիսի սեղէ մը անորոշ եւ լրկիւր
Դէպ ի գաւառ մ'անմանօք , լի՛ արեւով .
Եւ արդ կ'երթամ ղէպ ի աղբի՛ւր լոյսին . . .
Լոյսն է մթնոս հարթ , եւ դուստն Աստուծոյ ,
Ան զինքն է Տիեզերքին բեղիւրութեան ,
Որ իրիկուն մը կողէն դուրս Յիսուսին
Հեղեղօրէն հոտեցաւ ,
Ներումի պէս հոտեցաւ , վա՛րք , Մեղին
Սեղանին տուրք հաւատում մարդերուն
Անյուսութեան քակիներուն մէջ դասարկ :
Լոյսը արինն է բնութեան ,
Գիշերուան խոյրն եւ պատմաւանն է օրուան .
Աստուծային Ակնին է՝
Որ երկունքի մէջ մեռած մօր մը նրման
Կը սեղծէ իր վախճանելու ժամանակ ,
Ակնին հեղեկն այլերով՝

Որուն հողին ամեն զարուն կը քոփի
Հիւլիին մէջ եւ մարդկային մթածման ,
Որուն համար զոնեով զե՛ր կը մրկան
Լուսասներով ծիծաղկոս
Կրկնական փախը յոյրք Գանգէսին :
Ու ես կ'երթամ ղէպ ի աղբի՛ւր լոյսին . . .
Լոյսը մարմանն է երկնային հանգիւսին ,
Որով Արուեսան անմահական երազով
Կը բանգալէ ձիւնամարմին աստուածներ :
Իր ծոցին մէջ կը ծնին
Մոսլլ Տանգէներն ու Հոմերներն նրկայ .
Իր ծոցին մէջ իմաստութիւնք եղ մ'է՛

Ջոր զիշերուան մէջ խորունկ
Բանաստեղծներն կը լրանն աստղերէն՝
Որ ցորեղանն մէջ մրակոն ասեղանին :
Ան ամենե՛ն զինքն կու տայ , ամենե՛ն
A.R.A.R. @